

بسمه تعالی
دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (خوراسگان)
دانشکده پرستاری و مامایی
گروه آموزشی مامایی
طرح درس

عنوان درس : فارماکولوژی 1 مامایی
تعداد و نوع واحد(تئوری-عملی): 2 واحد نظری
پیش نیاز:

روز و ساعت تدریس: شنبه - 15 تا 17

مکان تدریس: دانشکده پرستاری و مامایی

مدرس: دکتر ساسان زندی اصفهان

هدف کلی:

فارماکولوژی یکی از شاخه های مهم در علوم پزشکی است که منجر به شناخت داروها و استفاده ی صحیح از آن ها در بالین پزشکی می شود. با توجه به آن که رشته ی مامایی یکی از رشته های علوم پزشکی است که در آن ماما امکان تجویز برخی از گروه های دارویی را دارد، شناخت داروها و روش تجویز آن ها از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در واحد فارماکولوژی عمومی مامایی هدف کلی آشنایی با اشکال دارویی، دسته های دارویی و اصول مربوط به تجویز صحیح داروها است.

جلسه ه	هدف کلی	اهداف ویژه: در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالتهای دانشجویان
1	تعاریف اصطلاحات دینامیک و کینتیک دارویی	فارماکولوژی را تعریف کند منشا داروها و انواع اسامی داروها را بشناسد دینامیک و کینتیک دارویی را تعریف کند مفهوم آگونیست، آنتاگونیست و انواع آن ها را بشناسد تعریف فارماکوپه را بشناسد و با فارماکوپه های معروف آشنایی داشته باشد	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس
2	اصول تجویز داخلی داروها	انواع روش ها تجویز داخلی را بشناسد با روش های تزریق داخل رگ و اختصارات مربوط به آن آشنا باشد با روش ها تجویز گوارشی دارو و اختصارات مربوط به آن آشنا باشد	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس
3	اصول تجویز خارجی داروها	انواع روش های تجویز خارجی را بشناسد با روش های تجویز دارو به صورت موضعی پوستی آشنا باشد با روش های تجویز دارو به صورت موضعی حفره ای آشنا باشد	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس
4	آشنایی با نسخه نویسی و دستور نویسی داروها و دسته بندی داروها در دوران بارداری و شیردهی	اصول علمی نسخه نویسی داروها را بشناسد با اختصارات مربوط به دستور نویسی داروها آشنا باشد خواندن اوردرد های بیمارستانی را تمرین کند با مفاهیم و اختصارات دسته بندی داروها در دوران بارداری آشنا باشد با مفاهیم و اختصارات دسته بندی داروها در دوران شیردهی آشنا باشد	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس

پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	تقسیم بندی آناتومیک سیستم اعصاب را بشناسد با تعریف سیستم آدرنرژیک و کلینرژیک آشنا باشد با انتقال عصبی در سیستم آدرنرژیک و کلینرژیک آشنا باشد گیرنده های گانگلیونی و بافتی در انتقال آدرنرژیک و کلینرژیک را بشناسد	مقدمات داروهای موثر بر دستگاه اعصاب خودمختار	5
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	با مکانیسم داروهای فعال کننده سیستم کلینرژیک آشنا باشد لیست داروهای فعال کننده سیستم کلینرژیک بر اساس مکانیسم عمل را بداند. با مکانیسم داروهای مهار کننده سیستم کلینرژیک آشنا باشد لیست داروهای مهار کننده سیستم کلینرژیک بر اساس مکانیسم عمل را بداند در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد	داروهای فعال کننده و مهار کننده سیستم کلینرژیک	6
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	با مکانیسم داروهای فعال کننده سیستم آدرنرژیک آشنا باشد لیست داروهای فعال کننده سیستم آدرنرژیک بر اساس مکانیسم عمل را بداند. با مکانیسم داروهای مهار کننده سیستم آدرنرژیک آشنا باشد لیست داروهای مهار کننده سیستم آدرنرژیک بر اساس مکانیسم عمل را بداند در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد	داروهای فعال کننده و مهار کننده سیستم آدرنرژیک	7
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	مکانیسم و دسته بندی داروهای آرام بخش و خواب آور را بشناسد و تفاوت آن ها در بالین را بیان کند در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد. تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	داروهای آرام بخش و خواب آور	8
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	با مفاهیم ترس، استرس، اضطراب آشنا باشد داروهای بیهوشی را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد داروهای بی هوشی استنشاقی را بشناسد داروهای بیهوشی تزریقی را بشناسد داروهای بی حس کننده موضعی را بشناسد با کاربرد بالینی داروهای بی حس کننده موضعی در بالین مامایی آشنا باشد. داروهای شل کننده عضلات را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	داروهای بی هوشی عمومی، بی حس موضعی و شل کننده عضلات	9
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	با مفهوم تشنج و انواع آن آشنا باشد داروهای ضد تشنج را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد موارد استفاده ی دیگر از داروهای ضد تشنج را بداند. در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز	داروهای ضد تشنج	10

		می شوند را بشناسد		
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	با مفهوم جنون و اختلال دو قطبی آشنا باشد داروهای ضد جنون کلاسیک و نسل جدید را بشناسد موارد استفاده ی دیگر از داروهای ضد جنون را بداند. در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	داروهای ضد جنون	11
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	با مفهوم افسردگی آشنا باشد داروهای ضد افسردگی را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد موارد استفاده ی دیگر داروهای ضد افسردگی را بداند در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	داروهای ضد افسردگی	12
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	داروهای گشاد کننده مجاری تنفسی را بشناسد داروهای مهار کننده آزاد سازی موارد حساسیت زا را بشناسد داروهای آنتی هیستامین را بشناسد داروهای ضد سرفه را بشناسد در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	داروهای موثر بر دستگاه تنفس	13
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	انواع انسولین ها بر اساس شروع اثر و طول اثر را بشناسد بهترین زمان تجویز استفاده از انسولین ها را بداند با علائم هایپوگلیسمی و اقدامات اورژانسی مربوط به آن آشنا باشد داروهای خوراکی کاهش دهنده قند خون را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. نقش متفورمین در سندرم تخمدان پلی کیستیک را بداند در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	انسولین ها و داروهای خوراکی مورد استفاده در دیابت	14
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	داروهای مورد استفاده در کم کاری تیروئید را بشناسد با اهمیت تغییر دوز داروهای کم کاری تیروئید در دوران بارداری آشنا باشد داروهای پرکاری تیروئید را بشناسد در هر دسته دارویی، موارد استفاده و عوارض داروهای دسته را بشناسد تداخلات این دسته ی دارویی با داروهایی که در مامایی تجویز می شوند را بشناسد	داروهای مورد استفاده در اختلالات تیروئید	15

نحوه ارزشیابی: فعالیت های مورد نظر استاد و میزان نمره اختصاص یافته به آن فعالیت ذکر شود. بعنوان مثال:

حضور به موقع و فعال در کلاس	یک نمره
شرکت در بحث های گروهی	دو نمره
امتحان میان ترم	7 نمره
امتحان پایان ترم:	10 نمره

منابع:

مرور و آزمون های فارماکولوژی کاتزونگ و ترور - آخرین چاپ

کتاب داروهای ژنریک بیماریهای زنان و مامایی - معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - جعفر نامدار